

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาของ
ผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลข้อมูล
ตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัย ได้กำหนดสัญลักษณ์และความหมายของ
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ
F	แทน	การแจกแจงแบบ f-distribution
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง
MS	แทน	ผลรวมกำลังสองเฉลี่ย
t	แทน	การแจกแจงแบบ t- distribution
Sig.	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยมีลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยหาร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาของ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามสถานภาพ และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติจริงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ปรากฏผลดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม การเก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็น ผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต. 1 จำนวน 422 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมีความสมบูรณ์ จำนวน 390 ฉบับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 3 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืน
จำแนกได้ดังนี้

ขนาดโรงเรียน	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	
	จำนวนที่ ส่ง	จำนวนที่ ได้รับคืน	จำนวนที่ ส่ง	จำนวนที่ ได้รับคืน	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่ ได้รับคืน
โรงเรียนขนาดเล็ก	1	1	8	5	8	5
โรงเรียนขนาดกลาง	5	5	65	55	40	30
โรงเรียนขนาดใหญ่	11	11	192	185	92	90
รวม	17	17	265	248	140	125
ร้อยละของจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน			92.42 %			

จากตารางที่ 3 พบว่า แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวนทั้งสิ้น 422 ฉบับ ได้รับคืนทั้งหมด
จำนวน 390 ฉบับ คิดเป็น 92.42 %

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร ครูผู้สอน
และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม เขต 1

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร
ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคามเขต 1 ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของ
ผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

n = 399

รายการมีส่วนร่วม	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1. การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน	2.94	0.25	ปานกลาง
2. การกำหนดจุดมุ่งหมายให้ตรงความต้องการของผู้เรียน	2.85	0.36	ปานกลาง
3. การเลือกเนื้อหาสาระมาศึกษาให้ตรงจุดหมาย	2.80	0.41	ปานกลาง
4. การจัดลำดับเนื้อหาสอดคล้องวุฒิภาวะผู้เรียน	2.77	0.43	ปานกลาง
5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือลำดับขั้นตอนการใช้กิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน	2.89	0.33	ปานกลาง
6. การเลือกเทคนิควิธีการประเมินหลากหลาย	2.83	0.41	ปานกลาง
7. การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ด้านเนื้อหากับประเภทของการเรียนรู้	2.82	0.41	ปานกลาง
รวมด้านการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.86	0.16	ปานกลาง
1. การวิเคราะห์หลักสูตรของตนเองให้สอดคล้องความต้องการของท้องถิ่น	2.73	0.47	ปานกลาง
2. การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาผู้เรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียนรู้	2.72	0.45	ปานกลาง
3. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน	2.64	0.50	ปานกลาง
4. การกำหนดนโยบาย แผนแม่บทและแผนพัฒนาโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ความต้องการของ โรงเรียนและชุมชน	2.39	0.49	น้อย
5. การกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	2.56	0.53	ปานกลาง
6. การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติงาน	2.59	0.51	ปานกลาง

รายการมีส่วนร่วม	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
รวมด้านวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพ	2.61	0.26	ปานกลาง
1. การวางแผนงาน / โครงการ / กิจกรรมงานบุคคลเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.72	0.61	ปานกลาง
2. การวางแผนหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา	2.73	0.71	ปานกลาง
3. การวางแผนงาน โครงการ/กิจกรรมงานวิชาการให้มีการพัฒนาหลักสูตรสัมพันธ์กับชุมชนและท้องถิ่น	2.77	0.60	ปานกลาง
4. การวางแผนพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง	2.85	0.68	ปานกลาง
5. การวางแผนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่น	2.80	0.61	ปานกลาง
6. การวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.85	0.60	ปานกลาง
รวมด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา	2.79	0.46	ปานกลาง
1. การวางแผนหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้	2.97	0.67	ปานกลาง
2. การสร้างและปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น	3.20	0.45	ปานกลาง
3. การจัดเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรให้ครบเหมาะสมและทันเวลาใช้	3.15	0.41	ปานกลาง
4. การจัดอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตร กำหนดการสอนและเขียนแผนการสอนที่เป็นกระบวนการคิด	3.16	0.40	ปานกลาง
5. การจัดครูผู้สอนให้เหมาะสมตรงตามความรู้ความสามารถและความถนัด	3.19	0.41	ปานกลาง
6. การประเมินคุณภาพของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ ความถนัดตามที่หลักสูตรกำหนด	3.12	0.35	ปานกลาง

รายการมีส่วนร่วม	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
รวมด้านการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม	3.13	0.23	ปานกลาง
1.การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศโดยครุมีส่วนร่วม	2.95	0.41	ปานกลาง
2.การประชุม วางแผนนิเทศให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการของโรงเรียนตามกระบวนการนิเทศภายใน	3.37	0.60	ปานกลาง
3.การจัดให้มีเครื่องมือ วัสดุ เอกสารที่จำเป็นในการนิเทศภายใน	2.87	0.56	ปานกลาง
4.การจัดทำปฏิทินการนิเทศให้ชัดเจน	3.03	0.27	ปานกลาง
5.การนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	2.89	0.32	ปานกลาง
6.การกำหนดหลักเกณฑ์การนิเทศให้สอดคล้องหลักสูตรสถานศึกษา	2.86	0.35	ปานกลาง
7.การทำข้อมูลจากการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงการวางแผนการใช้หลักสูตร	2.96	0.24	ปานกลาง
รวมด้านนิเทศการใช้หลักสูตร	2.99	0.18	ปานกลาง
1.การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของหลักสูตรสถานศึกษาศึกษานโยบายการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.17	0.38	ปานกลาง
2.การวางแผนการประเมินหลักสูตร แต่งตั้งคณะทำงานโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วม	3.13	0.38	ปานกลาง
3.การกำหนดวิธีการติดตามและประเมินหลักสูตรสถานศึกษา	3.23	0.55	ปานกลาง
4.การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกระบวนการบริหารหลักสูตร	3.03	0.17	ปานกลาง
5.การสรุปผลรายงานการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาต่อที่ประชุม	3.01	0.24	ปานกลาง
6.การจัดทำข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรสถานศึกษามาปรับสำหรับวางแผนทำงานในครั้งต่อไป	3.11	0.39	ปานกลาง

รายการมีส่วนร่วม	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
รวมด้านการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร	3.11	0.23	ปานกลาง
1.การแต่งตั้งคณะทำงานวางแผนการพัฒนาหลักสูตร	3.09	0.52	ปานกลาง
2.การกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจของการจัดการศึกษา	3.12	0.52	ปานกลาง
3.การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	3.13	0.54	ปานกลาง
4.การกำหนดแผนโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา	3.15	0.50	ปานกลาง
5.การจัดหาปัจจัยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.07	0.51	ปานกลาง
6.การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวิเคราะห์ ศักยภาพของโรงเรียนทุกๆ ด้าน	3.11	0.57	ปานกลาง
7.การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนในการกำหนด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านค่านิยมอันพึงประสงค์	2.66	0.54	ปานกลาง
รวมการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร	3.05	0.31	ปานกลาง
TOTAL	2.93	0.13	ปานกลาง

จากการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรทุกด้านก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรในการกำหนดนโยบายแผนแม่บทและแผนพัฒนาโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ความต้องการของโรงเรียนและชุมชนอยู่ในระดับน้อย ตอนที่ 3 เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ

ตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของ
ผู้บริหาร ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 จำแนกตามสถานภาพ

ค่าสถิติ	การทดสอบ	SS	Df	MS	F	Sig.
ANALYSIS	Between Groups	0.21	2	0.11	4.27	0.01*
	Within Groups	9.58	387	0.02		
	Total	9.80	389			
ENMIRONMENT	Between Groups	0.09	2	0.05	0.67	0.51
	Within Groups	26.87	387	0.07		
	Total	26.97	389			
STRUCTURE	Between Groups	43.18	2	21.59	216.86	0.00*
	Within Groups	38.53	387	0.10		
	Total	81.71	389			
APPLY	Between Groups	0.11	2	0.05	1.01	0.37
	Within Groups	20.54	387	0.05		
	Total	20.65	389			
SUPERVISION	Between Groups	0.22	2	0.11	3.55	0.03*
	Within Groups	12.01	387	0.03		
	Total	12.23	389			
FOLLOW	Between Groups	0.14	2	0.07	1.27	0.28
	Within Groups	20.74	387	0.05		
	Total	20.88	389			
ADJUSTMENT	Between Groups	2.17	2	1.09	11.64	0.00*
	Within Groups	36.14	387	0.09		
	Total	38.32	389			

ค่าสถิติ	การทดสอบ	SS	Df	MS	F	Sig.
TOTAL	Between Groups	0.71	2	0.36	24.49	0.00*
	Within Groups	5.63	387	0.01		
	Total	6.35	389			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคามเขต 1 จำแนกตามสถานภาพ คือกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครูผู้สอน และกลุ่ม คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในด้านการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านนิเทศการใช้หลักสูตร และด้านการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครูผู้สอน และ กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างแสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครูผู้สอนและกลุ่มคณะกรรมการ สถานศึกษา อย่างน้อย 1 คู่ ต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึง ใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ตามวิธีของ Sheffe มาดำเนินการหาคู่ที่แตกต่าง ผลการวิเคราะห์ ปรากฏในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ตามวิธีของ Sheffe มาดำเนินการหาคู่ที่แตกต่าง ผลการวิเคราะห์

รายการ	สถานภาพ	mean	Manager	teacher	committee
ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตร โดยรวม	manager	2.91	-	-0.06	0.06
	teacher	2.97		-	0.09*
	committee	2.89			-
ด้านการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน	manager	2.78	-	-0.09*	-0.05
	teacher	2.87		-	0.04*
	committee	2.84			-

รายการ	สถานภาพ	mean	Manager	teacher	committee
ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและ สาระต่างๆ ที่กำหนดให้มีหลักสูตร สถานศึกษา	manager	2.66	-	0.38*	0.34*
	teacher	3.03		-	0.72*
	committee	2.32			-
ด้านนิเทศการใช้หลักสูตร	manager	3.10	-	0.11*	0.12*
	teacher	2.99		-	0.01
	committee	2.98			-
ด้านการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร	manager	2.86	-	-0.15*	-0.29*
	teacher	3.01		-	-0.14*
	committee	3.15			-

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร โดยรวม กลุ่มครูผู้สอน กับ กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรแตกต่างกัน โดยครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรมากกว่า เมื่อพิจารณาารายด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ด้าน ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มผู้บริหาร กับกลุ่มครูผู้สอน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรแตกต่างกัน โดยครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรมากกว่า และกลุ่มครูผู้สอน กับกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรแตกต่างกัน โดยครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรมากกว่าด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา ทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรแตกต่างกัน โดยครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรมากที่สุด ด้านนิเทศการใช้หลักสูตร กลุ่มผู้บริหาร มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรแตกต่างกับกลุ่มครูผู้สอน และกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา โดยกลุ่มผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรมากที่สุด และด้านการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรแตกต่างกัน โดยครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรมากที่สุด

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคามเขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ตารางที่ 7 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของ
ผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามหาสารคามเขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ค่าสถิติ	การทดสอบ	SS	Df	MS	F	Sig.
ANALYSIS	Between Groups	0.41	2	0.21	8.53	0.00*
	Within Groups	9.38	387	0.02		
	Total	9.80	389			
ENMIRONMENT	Between Groups	4.07	2	2.03	34.39	0.00*
	Within Groups	22.90	387	0.06	23.58	
	Total	26.97	389			
STRUCTURE	Between Groups	8.88	2	4.44	23.10	0.00*
	Within Groups	72.84	387	0.19		
	Total	81.71	389			
APPLY	Between Groups	2.20	2	1.10	2.32	0.00*
	Within Groups	18.45	387	0.05		
	Total	20.65	389			
SUPERVISION	Between Groups	0.14	2	0.07	30.25	0.00*
	Within Groups	12.08	387	0.03		
	Total	12.23	389			
FOLLOW	Between Groups	2.82	2	1.41	23.04	0.00*
	Within Groups	18.06	387	0.05		
	Total	20.88	389			
ADJUSTMENT	Between Groups	4.08	2	2.04	8.57	0.00*
	Within Groups	34.24	387	0.09		
	Total	38.32	389			
TOTAL	Between Groups	0.27	2	0.13	8.57	0.00*
	Within Groups	6.08	387	0.02		
	Total	6.35	389			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคามเขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในด้านการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน ด้านวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษา ด้านการจัดทำโครงสร้าง หลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนำหลักสูตร ไปใช้ในการ จัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม ด้านการติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตร และด้านการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และ โรงเรียนขนาดใหญ่มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างแสดงให้เห็นว่ากลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ อย่างน้อย 1 กลุ่ม ต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงใช้การ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายกลุ่ม ตามวิธีของ Scheffe มาดำเนินการหาว่าที่แตกต่าง ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายกลุ่ม ตามวิธีของ Scheffe มาดำเนินการหาว่าที่แตกต่าง

รายการ	ขนาด	mean	Manager	teacher	committee
ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรโดยรวม	small	3.06	-	0.12*	0.15*
	middle	2.94		-	0.03*
	big	2.92			-
ด้านการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน	small	2.88	-	0.06	0.00
	middle	2.82		-	-0.07*
	big	2.89			-
ด้านวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมิน สถานภาพสถานศึกษา	small	2.70	-	-0.02	0.19*
	middle	2.72		-	0.21*
	big	2.51			-
ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและ สาระต่างๆ ที่กำหนดให้มีหลักสูตร สถานศึกษา	small	2.89	-	0.28*	-0.03
	middle	2.62		-	-0.31*
	big	2.92			-

รายการ	สถานภาพ	mean	manager	teacher	committee
ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม	small	3.36	-	0.17*	0.30*
	middle	3.20		-	0.13
	big	3.07			-
ด้านการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร	small	3.59	-	0.47*	0.51*
	middle	3.13		-	0.05*
	big	3.08			-
ด้านการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร	small	3.12	-	-0.04	0.16
	middle	3.16		-	0.21*
	big	2.95			-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรโดยรวม มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรแตกต่างกัน โดยกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรมากกว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน โดยกลุ่มโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามากกว่าด้านวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน โดยกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกับกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง ซึ่งกลุ่มโรงเรียนขนาดกลางมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามากกว่า ด้านการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกับกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามากกว่า ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันทุกกลุ่ม โดยกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามากกว่า ด้านการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันทุกกลุ่ม โดยกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามากกว่า และด้านการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน โดยกลุ่มโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียน

ขนาดใหญ่ มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกับกลุ่ม ซึ่งกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามากกว่า

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาดังตารางที่ 7

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและจำนวนร้อยละ ของความคิดเห็น จากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยได้ประมวลสรุปประเด็นของข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในประเด็นที่คล้ายคลึงกัน โดยเรียงลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย ที่มีผู้เสนอ 3 อันดับแรกในแต่ละด้าน ดังนี้

ลำดับ ที่	ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน		
1	การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน	75	14.39
2	การกำหนดจุดมุ่งหมายให้ตรงความต้องการของผู้เรียน	45	8.64
3	การจัดกิจกรรมการเรียนหรือลำดับขั้นตอนการใช้กิจกรรมให้เหมาะกับผู้เรียน	21	4.03
	รวม	141	27.06
	2. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษา		
1	การวิเคราะห์หลักสูตรของตนเองให้สอดคล้องความต้องการของท้องถิ่น	49	9.40
2	การกำหนดนโยบาย แผนแม่บทและแผนพัฒนาโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ความต้องการของโรงเรียนและชุมชน	36	6.30
3	การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาผู้เรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียนรู้	20	3.24
	รวม	105	18.94
	3. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรสาระต่างๆที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา		
1	การวางแผนงานโครงการ/กิจกรรมวิชาการให้มีการพัฒนาหลักสูตรสัมพันธ์กับชุมชนท้องถิ่น	54	10.56
2	การวางแผนพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง	36	6.90
3	การวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	23	4.41
	รวม	113	21.87

ลำดับ ที่	ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	4. นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนสอนและบริหารการจัดการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม		
1	การวางแผนงาน โครงการ/กิจกรรมวิชาการให้มีการพัฒนาหลักสูตรสัมพันธ์กับชุมชนท้องถิ่น	72	13.82
2	การวางแผนพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง	49	9.40
3	การวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	34	6.53
	รวม	155	29.75
	5. นิเทศการใช้หลักสูตร		
1	การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศโดยครูมีส่วนร่วม	69	13.24
2	การประชุม วางแผนนิเทศให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการของโรงเรียนตามกระบวนการนิเทศภายใน	51	9.79
3	การจัดทำปฏิทินการนิเทศให้ชัดเจน	24	4.60
	รวม	144	27.63
	6. ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร		
1	การสรุปผลรายงานประเมินหลักสูตรสถานศึกษาต่อที่ประชุม	58	11.13
2	การวางแผนการประเมินหลักสูตรแต่งตั้งคณะทำงาน โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วม	49	9.40
3	การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกระบวนการบริหารหลักสูตร	38	7.29
	รวม	145	27.82

ลำดับ ที่	ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	7.ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร		
1	การเปิด โอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านก่านิยมอันพึงประสงค์	81	15.55
2	การแต่งตั้งคณะทำงานวางแผนพัฒนาหลักสูตร	60	11.52
3	การกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจของการจัดการศึกษา	34	6.53
	รวม	175	33.60

จากตารางที่ 9 พบว่า มีผู้เสนอความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ด้านที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผู้เสนอเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน การกำหนดจุดมุ่งหมายให้ตรงความต้องการของผู้เรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือลำดับขั้นตอนการใช้กิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน

ด้านที่ 2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษามีผู้เสนอเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตรของตนเองให้สอดคล้องความต้องการของท้องถิ่น การกำหนดนโยบาย แผนแม่บทและแผนพัฒนาโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ความต้องการของโรงเรียนและชุมชน และการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียนรู้

ด้านที่ 3 การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา มีผู้เสนอเกี่ยวกับการวางแผนงาน โครงการ / กิจกรรม วิชาการให้มีการพัฒนาหลักสูตรสัมพันธ์กับชุมชนท้องถิ่น การวางแผนพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านที่ 4 การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนสอนและบริหารจัดการใช้หลักสูตรให้เหมาะสมการวางแผนหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ มีผู้เสนอเกี่ยวกับการวางแผนงานโครงการ/ กิจกรรมวิชาการให้มีการพัฒนาหลักสูตรสัมพันธ์กับชุมชนท้องถิ่น การวางแผนพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านที่ 5 การนิเทศการใช้หลักสูตรมีผู้เสนอเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศโดยครูมีส่วนร่วมการประชุม วางแผนนิเทศให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการของโรงเรียนตามกระบวนการนิเทศภายใน และการจัดทำปฏิทินการนิเทศให้ชัดเจน

ด้านที่ 6 การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรมีผู้เสนอเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนการประเมินหลักสูตร แต่งตั้งคณะทำงาน โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วม และการกำหนดวิธีการติดตามและประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านที่ 7 การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรมีผู้เสนอเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนการประเมินหลักสูตร แต่งตั้งคณะทำงาน โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมและการกำหนดวิธีการติดตามและประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY